

รายงาน

ของ

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม

พาณิชย์ การท่องเที่ยว และบริการ

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

วาระพัฒนา

เรื่อง เศรษฐกิจดิจิทัล

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร
อุตสาหกรรม พาณิชย์ การท่องเที่ยวและบริการ
สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ (สปช) ๑๙๓๘ / ๒๕๕๘

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ
กราบเรียน ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

ตามที่ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ วันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และครั้งที่
๘/๒๕๕๗ วันจันทร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม
การท่องเที่ยวและบริการ นั้น ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายเกริกไกร จีระแพทย์	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวพจนีย์ ชนวนานิช	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นางอัญชลี ขวณิชย์	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง	รองประธานกรรมการ คนที่สี่
๖. นางกอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล	รองประธานกรรมการ คนที่ห้า
๗. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ประธานที่ปรึกษากรรมการ
๘. นางศิริณา ปวโรฬารวิทยา	ที่ปรึกษากรรมการ
๙. พลเรือเอก ศุภกร บุรณติลก	ที่ปรึกษากรรมการ
๑๐. นายอนุสรณ์ แสงนิ่มนวล	ที่ปรึกษากรรมการ
๑๑. นายไพบูลย์ นลินทรางกูร	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นายกงกฤษ ธีรฤทธิกิจ	โฆษกกรรมการ
๑๓. นายจตุตินันท์ ภิรมย์ภักดี	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๑๔. นายกิตติ โกสินสกุล	กรรมการ
๑๕. นายไกรฤทธิ์ บุญเกียรติ	กรรมการ
๑๖. นายสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์	กรรมการ
๑๗. ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศิรธรานนท์	กรรมการ
๑๘. นายประทวน สุทธิอำนาจเดช	กรรมการ
๑๙. นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	กรรมการ
๒๐. พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	กรรมการ
๒๑. นายจรัส สุทธิกุลบุตร	กรรมการ
๒๒. นายเฉลิมศักดิ์ ออบสุวรรณ	กรรมการ
๒๓. นายมนู เลียวไพโรจน์	กรรมการ
๒๔. นายไวภูณท์ ทองอร่าม	กรรมการ
๒๕. นายสุวัช สิงห์พันธุ์	กรรมการ
๒๖. นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ	กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาเรื่อง เศรษฐกิจดิจิทัลเสร็จแล้ว โดยได้นำหลักการเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปเรื่องดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาเพื่อให้การปฏิรูปเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ภายในกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม ดังนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

ในปัจจุบัน ระบบเศรษฐกิจหลักของโลกหลายแห่งได้เปลี่ยนผ่านจากรูปแบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมไปเป็นระบบเศรษฐกิจใหม่ที่พึ่งพาการเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการรูปแบบใหม่บนโลกดิจิทัล ประเทศไทยเองก็ต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามแนวนโยบายของรัฐที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการค้าและบริการในระดับภูมิภาคและระดับโลก อย่างไรก็ตาม ความพร้อมในด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทยยังตามหลังอีกหลายประเทศอยู่ ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยจำเป็นต้องได้รับการวางแผนอย่างบูรณาการเพื่อให้เศรษฐกิจดิจิทัลมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๒) สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลจะเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในติดต่อสื่อสารและทำธุรกรรมของ ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค การเคลื่อนที่ของสินค้าและบริการ พร้อมทั้ง สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการรูปแบบใหม่บนโลกดิจิทัล นอกจากนี้ เศรษฐกิจดิจิทัลจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมผ่านการสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและโอกาสทางเศรษฐกิจของประชาชนทั่วประเทศ

(๓) กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิรูปในแต่ละประเด็น หรือ ขั้นตอนการดำเนินการ

เมื่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเห็นชอบให้ส่งรายงานการศึกษาให้กับคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาเรื่อง เศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เกริกไกร จีระแพทย์

(นายเกริกไกร จีระแพทย์)

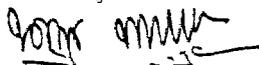
ประธานกรรมาธิการปฏิรูปการเกษตร

อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

สำนักกรรมาธิการ ๑

โทรศัพท์และโทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๓-๔

สำเนาถูกต้อง

(นางนงนุช เศรษฐบุตร์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๑

ผู้ช่วยฯ / รอง

ผู้อำนวยการ สำนัก

การเกษตร

สารบัญ

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ สภาปฏิรูปแห่งชาติ

วาระการพัฒนาเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. ประเด็นปฏิรูป	๒
๓. วิธีการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์	๓
๔. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์	๓
๕. ข้อเสนอปฏิรูปและแนวทางดำเนินการ	๔
๖. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้จากข้อ ๕	๑๐
๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามผลลัพธ์ในข้อ ๖	๑๐

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑ เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก ๒ ตัวชี้วัดที่การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย

ภาคผนวก ๓ เปรียบเทียบข้อเสนอมาตรการในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและการดำเนินการในปัจจุบัน

รายงาน

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเศรษฐกิจของโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ระบบเศรษฐกิจหลักของโลกหลายแห่งได้เปลี่ยนผ่านหรืออยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านจากรูปแบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมที่พึ่งพาการผลิตเพื่อการผลิตปริมาณมากและรูปแบบการค้าการบริการที่มีอยู่เดิมไปเป็นระบบเศรษฐกิจใหม่ที่พึ่งพาการเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ผ่านการลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจและการสร้างมูลค่าเพิ่ม พร้อมทั้งสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจใหม่จากสินค้าและบริการรูปแบบใหม่บนโลกดิจิทัล ประเทศไทยเองก็ต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการค้าและบริการในระดับภูมิภาคและระดับโลก อย่างไรก็ตาม ความพร้อมในด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทยยังตามหลังอีกหลายประเทศอยู่ (Economist Intelligence Unit, 2010) ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยจำเป็นต้องได้รับการวางแผนอย่างบูรณาการเพื่อให้เศรษฐกิจดิจิทัลมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลในประเทศไทยนั้นจะยังต้องมุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจผ่านการสร้างความเท่าเทียมในการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนทั้งประเทศเพื่อการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและการเชื่อมต่อกับโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในติดต่อสื่อสารและทำธุรกรรมของ ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค การเคลื่อนที่ของสินค้าและบริการ การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้จำเป็นต้องอาศัยระบบโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง และเมื่อโครงสร้างพื้นฐานมีความพร้อมแล้ว ทั้งภาครัฐ เอกชนและวิชาการต้องร่วมมือกันสนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างเป็นระบบเพื่อขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจดิจิทัลเดินหน้าไปได้

วาระการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลจะกล่าวถึงการพัฒนาและส่งเสริมระบบนิเวศน์ของเศรษฐกิจดิจิทัลทั้งระบบ ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม กฎหมายและระบบสนับสนุนต่างๆ โครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการ รวมถึงการสนับสนุนผู้ประกอบการดิจิทัล การจัดการองค์ความรู้ เตรียมสังคมและบุคลากรสำหรับเศรษฐกิจดิจิทัล

๒. ประเด็นปฏิรูป

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลมีกรอบความคิดหลักคือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างบูรณาการเพื่อให้เกิดระบบนิเวศน์ของเศรษฐกิจดิจิทัลที่สามารถรองรับเศรษฐกิจดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงเศรษฐกิจดิจิทัล และผลิตซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการได้ภายใต้การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาต้องรวมถึงการกระตุ้นให้เกิดการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากเศรษฐกิจดิจิทัลให้ได้มากที่สุด ทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างนวัตกรรม และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และ

สังคมดิจิทัล เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจดิจิทัลมีการเจริญเติบโตร่วมกันอย่างยั่งยืนต่อไป ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๕ ชั้นดังรูปด้านล่าง

(๕) สร้างองค์ความรู้และสังคมดิจิทัล (Digital Knowledge and Society)

(๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Promotion)

(๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการบริการ (Service Infrastructure)

(๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน (Soft Infrastructure)

(๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Hard Infrastructure)

ยุทธศาสตร์ชั้นที่ ๑ ถึงชั้นที่ ๓ จะเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อระบบนิเวศน์ของเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน และโครงสร้างพื้นฐานการบริการ เมื่อโครงสร้างพื้นฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลมีความพร้อมแล้ว ยุทธศาสตร์ในชั้นที่ ๔ และ ๕ จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจดิจิทัลขึ้นเพื่อเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมและการพัฒนาองค์ความรู้และสังคมดิจิทัล รายละเอียดของยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลในแต่ละชั้นมีดังนี้

๒.๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Hard Infrastructure)

โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในยุคหลอมรวมสื่อเทคโนโลยี (Convergence) จะพึ่งพาการสื่อสารผ่านโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น หัวใจของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลคือการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชนทุกคน หากประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไม่สามารถเข้าถึงได้ หรือเกิดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ขึ้น ประโยชน์อันมหาศาลจะตกอยู่กับกลุ่มคนเพียงบางกลุ่ม ซึ่งจะนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมที่เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ดังนั้น บันไดขั้นแรกที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลคือโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีคุณภาพ ครอบคลุมครอบคลุมทุกพื้นที่ มีเสถียรภาพ มีความปลอดภัยของข้อมูลและมีราคาที่เหมาะสม

๒.๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน (Soft Infrastructure)

โครงสร้างพื้นฐานด้านระบบสนับสนุนและระบบแวดล้อม ซึ่งได้แก่ระบบสนับสนุนรองรับและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การกำกับดูแลการแข่งขันให้เป็นไปโดยอย่างเสรีและเป็นธรรม ระบบความปลอดภัยด้านข้อมูลและความเป็นส่วนตัว และการสนับสนุนและคุ้มครองนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้จะช่วยให้การแข่งขันของธุรกิจดิจิทัลเป็นไปโดยเสรีและเป็นธรรม และยังคงดึงดูดให้ผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพจากทั้งในและนอกประเทศเข้ามาลงทุน นอกจากนี้ ผู้บริโภคจะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะไม่โดนเอาเปรียบจากผู้ประกอบการอีกด้วย

๒.๓ โครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการ (Service Infrastructure)

โครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการมีความสำคัญในการทำให้ธุรกรรมต่าง ๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและมีความน่าเชื่อถือ โครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการที่สำคัญ ได้แก่ แพลตฟอร์มสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce Platform) ระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ระบบโลจิสติกส์ นอกจากนี้ การให้บริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) ที่มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่าง ๆ จะทำให้การทำธุรกรรมกับภาครัฐสะดวก รวดเร็วและมีความโปร่งใส

๒.๔ การส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Promotion)

เมื่อมีโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ความพร้อมแล้ว ภาครัฐควรจะเป็นแกนหลักในการส่งเสริมธุรกิจดิจิทัลให้เกิดขึ้น ทั้งด้านการสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรม การปรับกระบวนการทางธุรกิจให้เป็นธุรกิจดิจิทัล และสนับสนุนให้เกิดธุรกิจดิจิทัลใหม่ ๆ พร้อมทั้ง ปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ เพื่อให้อุตสาหกรรมดิจิทัลมีการเติบโตอย่างเต็มที่

๒.๕ การพัฒนาองค์ความรู้และสังคมดิจิทัล (Digital Knowledge and Society)

ภาครัฐและเอกชนต้องร่วมกันให้การสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเชิงโครงสร้างด้านประชาสังคม และองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจดิจิทัล โดยภาครัฐควรเป็นผู้ริเริ่มการสร้างร่วมมือต่าง ๆ นอกจากนี้ การสร้างความยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจดิจิทัลต้องประกอบไปด้วยการสนับสนุนส่งเสริมและสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพ และการเตรียมความพร้อมของสังคมไทยในการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลอีกด้วย

๓. วิธีการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์

(๑) ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางและนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลในประเทศต่าง ๆ เช่น สิงคโปร์ อินเดีย มาเลเซีย จีน เกาหลีใต้ และภาคพื้นยุโรป เป็นต้น

(๒) ศึกษาประสบการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยและต่างประเทศในอดีต

(๓) ศึกษารายงานและข้อมูลจากองค์กรกลางต่าง ๆ เช่น สหภาพโทรคมนาคม ธนาคารโลก และสหประชาชาติ เป็นต้น และรายงานจากองค์กรในประเทศ เช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น (ดูเอกสารที่ใช้ในการศึกษาในภาคผนวก ๑)

(๔) รับฟังความคิดเห็นและสังเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญ

๔. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

(๑) ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลโดยมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อสร้างความชัดเจนในแนวทางการดำเนินการพัฒนาให้กับทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการดำเนินงานและการลงทุนในอนาคต

(๒) การพัฒนาระบบนิเวศของเศรษฐกิจดิจิทัลโดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่มีคุณภาพและมีความครอบคลุมจะเป็นเงื่อนไขแรกเริ่มที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างยั่งยืนในประเทศไทย ผลการศึกษาหลายชิ้นยังระบุเป็นการเฉพาะว่าการจัดการทรัพยากรคลื่นความถี่ที่มีประสิทธิภาพจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

(ก) ในระดับต่อมาระบบนิเวศน์ที่เป็นผลจากแนวนโยบายและกฎหมายที่เอื้อต่อการให้บริการดิจิทัล จะต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ทันสมัยเหมาะกับโลกดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนในอุตสาหกรรมดิจิทัลและการสร้างนวัตกรรม เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดได้โดยเสรีและเป็นธรรม

(ข) ในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การแบ่งหน้าที่ขององค์กรและภาคส่วนต่าง ๆ จะต้องมีความชัดเจนและเป็นอิสระจากกันเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กล่าวคือ ผู้ออกนโยบาย ผู้กำกับดูแล และผู้ให้บริการจะต้องไม่มีความเกี่ยวข้องกันในทางหนึ่งทางใด แต่จำเป็นต้องมีองค์กรกลางที่ทำหน้าที่กำหนดทิศทางให้แก่ภาคส่วนดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลไปในทิศทางเดียวกัน

(ค) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลควรจะใช้ระบบตลาดที่มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ลดบทบาทของรัฐในการให้บริการและแทรกแซงตลาดเท่าที่จำเป็น ส่วนที่ระบบตลาดสามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ไม่ควรเข้าไปแทรกแซง แต่อาจจะใช้การกำกับดูแลที่โปร่งใสและเป็นธรรมเข้าไปดูแล นอกจากนี้ รัฐควรจะลดบทบาทโดยเฉพาะการให้บริการกับผู้บริโภคโดยตรง

๕. ข้อเสนอพัฒนาและแนวทางการดำเนินการ

๕.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Hard Infrastructure)

๕.๑.๑ ปรับข้อกำหนดอัตราส่วนการถือหุ้นของต่างชาติในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

อุตสาหกรรมโทรคมนาคมเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงอย่างต่อเนื่อง และในปัจจุบัน ประเทศไทยมีการกำหนดให้ต่างชาติถือหุ้นในกิจการโทรคมนาคมได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ซึ่งจะทำให้การลงทุนจากต่างประเทศเกิดขึ้นได้ยาก และยิ่งจะทำให้ตลาดมีการกระจุกตัวสูงขึ้นอีกด้วย การปิดกั้นดังกล่าวจะทำให้การพัฒนาระบบโทรคมนาคมการสื่อสารของไทยมีความล่าช้า และผู้เสียประโยชน์ในที่สุดแล้วก็คือผู้บริโภคนั่นเองที่จะขาดโอกาสในการได้รับการบริการที่ทันสมัยอย่างทั่วถึงผ่านการลงทุนที่และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในภาคการบริการโทรคมนาคม นอกจากนี้พันธะสัญญาของสังคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ระบุให้สมาชิกเปิดเสรีในธุรกิจโทรคมนาคมโดยให้ผู้ลงทุนที่มีสัญชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ ๗๐ อีกด้วย

มาตรการ ในเบื้องต้นควรสร้างความชัดเจนและแก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้ประกอบการต่างชาติที่มีสัญชาติของชาติสมาชิกอาเซียน ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 พ.ร.บ.การประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2544 และประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงเรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 ให้ผู้ประกอบการที่มีสัญชาติดังกล่าวสามารถถือหุ้นในกิจการโทรคมนาคมได้มากกว่าร้อยละ ๗๐ ตามความต้องการของสภาพตลาดและพันธะสัญญาของไทยในฐานะสมาชิกอาเซียน

๕.๑.๒ แปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการโทรคมนาคม

ในปัจจุบัน มีรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการโทรคมนาคมสองราย ได้แก่ กสท. โทรคมนาคม และ ทีโอที ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนที่ถือหุ้นโดยรัฐทั้งหมด รัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่งมีทรัพยากรโทรคมนาคมที่มีมูลค่ามหาศาล เช่น เสาสัญญาณที่ได้รับโอนจากสัญญาสัมปทานและคลื่นความถี่ อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจทั้งสองไม่สามารถแข่งขันกับบริษัทเอกชนได้อย่างทัดเทียม แม้จะมีทรัพยากรโทรคมนาคมมากกว่าผู้ประกอบการรายอื่น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐวิสาหกิจทั้งสองมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดโทรคมนาคมไร้สายรวมกันไม่ถึงร้อยละ ๑ เท่านั้น (กสท. ๒๕๕๗) ซึ่งสะท้อนถึงการจัดสรรทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างไม่เป็นประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รัฐ

ซึ่งผู้กำหนดนโยบายและผู้ประกอบการควรจะเป็นอิสระจากกันอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันการแทรกแซงและผลประโยชน์ทับซ้อน

มาตรการ แปรรูปรัฐวิสาหกิจโดยลดบทบาทในการให้บริการแก่ผู้บริโภคโดยตรง และนำทรัพยากรส่วนที่มีการใช้งานอย่างไม่มีประสิทธิภาพมาจัดสรรใหม่ โดยปัจจุบันคณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจได้ทำหน้าที่วางแนวทางดังกล่าวเบื้องต้น

๕.๑.๓ บริหารจัดการคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในปัจจุบัน การเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตไม่ได้จำกัดเพียงอินเทอร์เน็ตประจำที่เท่านั้น เทคโนโลยีโทรคมนาคมไร้สายถือเป็นช่องทางหลักในการเข้าถึงเศรษฐกิจดิจิทัลของประชาชนทั่วประเทศ เนื่องจากมีต้นทุนที่ต่ำและสามารถครอบคลุมเขตประชากรได้ง่ายกว่าการสร้างโครงข่ายอินเทอร์เน็ตประจำที่ นอกจากนี้ อุปกรณ์ไร้สาย เช่น สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต ยังมีความสามารถสูงจนขึ้นและมีราคาถูกลง ส่งผลให้อุปกรณ์ไร้สายเป็นที่นิยม อย่างไรก็ตาม อุปสรรคหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศไทยมีความล่าช้าคือคลื่นความถี่เพื่อการโทรคมนาคมไม่ได้รับการจัดสรรอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายที่จะทำให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จะไม่สามารถบรรลุได้เลยหากไม่มีการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับโทรคมนาคมอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ คลื่นความถี่หลายย่านที่มีความสำคัญในการสื่อสารโทรคมนาคมได้ถูกจัดสรรไปแล้วแต่ไม่มีการใช้งานจริง หรือไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มาตรการ บริหารการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) นำคลื่นความถี่ที่จัดสรรไปแล้วแต่ไม่มีการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยกำหนดมาตรการและขั้นตอนที่เหมาะสมในการประเมินการใช้ประโยชน์และมูลค่าของคลื่นความถี่ขององค์กรต่าง ๆ เพื่อเลือกและหาวิธีทางในการเรียกคืนคลื่นความถี่ที่เหมาะสมและเป็นธรรมให้แก่ผู้ถือครองคลื่นดังกล่าว

๒) เปิดโอกาสให้มีการโอนสิทธิหรือใบอนุญาตในการใช้คลื่นความถี่ที่ได้มีการจัดสรรไปแล้ว โดยองค์กรกำกับดูแลของรัฐเพียงต้องจัดให้มีขั้นตอนการตรวจสอบอนุมัติและจัดเก็บค่าทำเนียมที่เหมาะสม ดังนั้น ควรมีการยกเลิกความมาตรา ๔๖ ใน พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ ที่ห้ามมิให้มีการโอนคลื่นความถี่

๓) กำหนดให้จัดสรรคลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยวิธีการประมูล คงความตามมาตรา ๔๕ ใน พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ ไว้ และไม่ควรถูกแก้ไขให้เปิดช่องในการจัดสรรคลื่นความถี่ด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่ไม่โปร่งใสและไม่มีประสิทธิภาพ

๕.๑.๔ เพิ่มช่องทางการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (International Gateway)

เส้นทางเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศในปัจจุบันมีจำนวนน้อยและไม่พอเพียงต่อความต้องการของการใช้งาน มีผู้ประกอบการเพียงไม่กี่รายที่ให้บริการภายในประเทศ ทำให้มีราคาค่าใช้จ่ายในการใช้งานที่สูง เส้นทางเชื่อมต่อหลักนั้นอยู่ทางภาคใต้และทางชายฝั่ง ลงผ่านไปยังมาเลเซียและสิงคโปร์ ปัจจุบันประเทศไทยยังขาดเส้นทางเชื่อมต่อที่ขึ้นไปทางเหนือเพื่อเชื่อมต่อโดยตรงกับฮ่องกงและจีน รวมทั้งการเชื่อมต่อกับตะวันออกและตะวันออก ทั้งที่ประเทศไทยอยู่ใน

ภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการเป็นจุดเชื่อมต่อเครือข่ายในอาเซียน ทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อ (Connectivity Hub) ของภูมิภาค

มาตรการ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายเข้าสู่ตลาดเพื่อสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม และขยายเส้นทางช่องทางการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปยังประเทศต่าง ๆ ดังนี้ (๑) เส้นทางเชื่อมต่อทางด้านทิศเหนือไปยังประเทศจีนโดยผ่านพม่า ลาว เวียดนาม เพื่อเชื่อมต่อไปยังประเทศจีนตอนใต้ (๒) เส้นทางเชื่อมต่อทางด้านทิศตะวันตกไปยังพม่าและอินเดีย (๓) เส้นทางเชื่อมต่อไปยังตะวันออกผ่านกัมพูชาและเวียดนาม โดยเส้นทางเหล่านี้สามารถสร้างคู่ขนานไปกับการสร้างถนนหรือทางรถไฟที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

๕.๑.๕ พัฒนาศูนย์กลางการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Data Center)

ในปัจจุบันศูนย์กลางการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งที่เป็นของรัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนนั้นต่างมีพัฒนาการอย่างไม่เป็นระบบและไม่มีการจัดการอย่างบูรณาการ อีกทั้งยังขาดการกำหนดมาตรฐานทางเทคนิค การรับรอง มาตรการเก็บรักษาข้อมูลทางธุรกิจที่ชัดเจนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี อันเป็นผลให้ข้อมูลของทั้งภาครัฐและข้อมูลสำคัญของภาคเอกชนจำเป็นต้องถูกเก็บไว้ในต่างประเทศ ในปัจจุบันคู่แข่งที่สำคัญของไทยคือประเทศมาเลเซียที่เร่งสร้างสาธารณูปโภคและความเชื่อมั่นกับนักลงทุน โดยคาดหวังให้ตัวเองเป็นศูนย์กลางของการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งตั้งตัวเป็นผู้กำหนดมาตรฐานของศูนย์ข้อมูลอีกด้วย

มาตรการ พัฒนาและสนับสนุนการสร้างศูนย์ข้อมูลให้มีมาตรฐาน โดยภาครัฐให้การสนับสนุน กำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรักษาและใช้ข้อมูลให้ชัดเจน กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานของศูนย์ข้อมูล และมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูล ความเป็นส่วนตัว เพื่อสร้างความมั่นใจกับภาคธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ร่วมมือกับ BOI ให้สิทธิเพื่อเอื้อบริษัทหรือนักลงทุนจากทั้งในและนอกประเทศในการย้ายสำนักงานใหญ่ สำนักงานภูมิภาค หรือศูนย์ข้อมูล มาอยู่ในประเทศไทย

๕.๒ การพัฒนาระบบสนับสนุนและระบบเวดลุ่ม (Soft Infrastructure)

๕.๒.๑ สร้างกลไกการกำกับดูแลการแข่งขันให้เป็นไปโดยเสรีและเป็นธรรม

องค์ประกอบอีกประการที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลคือการสร้างระบบตลาดที่มีการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม การกำกับดูแลการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพเข้าสู่ตลาด และทำให้ผู้ประกอบการในตลาดแข่งขันกันอย่างเต็มที่ ซึ่งสุดท้ายแล้ว ผู้บริโภคก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการแข่งขัน

มาตรการ สร้างกลไกการกำกับดูแลการแข่งขันให้เป็นไปโดยเสรีและเป็นธรรม และที่สำคัญที่สุดคือกลไกดังกล่าวต้องเป็นอิสระ ดังนั้น พรบ. แข่งขันทางการค้า ควรจะต้องมีการปรับปรุงให้เกิดคณะกรรมการและองค์กรกำกับดูแลการแข่งขันที่เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพขึ้น

๕.๒.๒ พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าแบบบูรณาการ

การขนส่งที่เป็นตัวกลางสำคัญในการขับเคลื่อนการค้าออนไลน์ในประเทศไทยยังต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก ปัจจุบันเครือข่ายการขนส่งยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และการขนส่งในภาครัฐและเอกชนยังขาดความร่วมมือและการพัฒนาระบบบูรณาการ

มาตรการ กำหนดให้มีมาตรการเพิ่มเติมดังนี้

(๑) กำหนดมาตรการคุ้มครองหรือการประกันมูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการแข่งขัน

(๒) กำหนดให้มีการลงทะเบียนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับด้านการขนส่งทั้งภาครัฐวิสาหกิจและผู้ประกอบการเอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายการขนส่งที่มีความเป็นมาตรฐาน สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการเพื่อให้การขนส่งนั้นสามารถเข้าถึงได้ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย

๕.๒.๓ สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

การสนับสนุนและคุ้มครองนวัตกรรมจะเป็นเป็นหน้าที่หลักหนึ่งของรัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างยั่งยืน นวัตกรรมบนโลกดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่นซอฟต์แวร์และเนื้อหาดิจิทัล (Digital Contents) นั้นจะต้องมีการพัฒนาและคุ้มครองอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ปัจจุบันประเทศไทยการสนับสนุนจากภาครัฐนั้นยังเป็นไปเพียงรูปแบบเดียวคือด้านการให้ข้อมูลและสนับสนุนด้านลงทุนทำให้นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ๆไม่มีแรงผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างเต็มที่

มาตรการ สร้างศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน และระหว่างเอกชนด้วยกันในด้านธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล เช่น Kista Science City ในสวีเดน และความร่วมมือดังที่ปรากฏในเกาหลีใต้และจีน ประกอบกับพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างจริงจัง

๕.๒.๔ สร้างกลไกการคุ้มครองความปลอดภัยของข้อมูลและความเป็นส่วนตัวบนโลกอินเทอร์เน็ต

เมื่อเศรษฐกิจดิจิทัลขยายตัวขึ้นข้อมูลมีความละเอียดอ่อนและมีปริมาณมากขึ้น ความปลอดภัยของข้อมูลและความเป็นส่วนตัวจะกลายเป็นประเด็นสำคัญอันดับต้นๆที่ทุกคนให้ความสนใจ องค์กรและกฎหมายที่เกี่ยวข้องควรวางกรอบกฎเกณฑ์และระบบที่สร้างความมั่นใจในการทำธุรกรรมและส่งผ่านข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตและให้ความมั่นใจว่าข้อมูลอันเป็นความลับจะไม่ถูกเปิดเผยหรือเข้าถึงโดยผู้ใดโดยปราศจากเหตุผลและผ่านขั้นตอนอันสมควร

มาตรการ จัดให้มีหน่วยงานกลางที่มีหน้าที่พัฒนากฎหมายและกำกับดูแลความปลอดภัยด้านข้อมูลและความเป็นส่วนตัวบนโลกออนไลน์ และจัดให้มีหน่วยงานที่รับการร้องเรียนและสืบสวนในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับทำธุรกรรมออนไลน์โดยมีขั้นตอนการสืบสวนที่โปร่งใสชัดเจนโดยหน่วยงานนี้จะเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์ได้ รวมทั้งมีสิทธิในการเรียกไกล่เกลี่ยและสอบสวนดำเนินคดีเชิงพาณิชย์เบื้องต้น และจัดให้มีระบบการสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะในการจัดระบบป้องกันตรวจตราการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมออนไลน์และโลกอินเทอร์เน็ต รวมทั้งมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และกรอบการทำงานชัดเจนในการให้หน่วยงานของรัฐเข้าถึงข้อมูลดิจิทัลส่วนตัวของผู้ประกอบการและประชาชนได้เพื่อปกป้องสิทธิของผู้ประกอบการและผู้บริโภค

๕.๓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการ

๕.๓.๑ พัฒนาระบบราชการให้เป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

รัฐบาลจำเป็นต้องพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์อย่างบูรณาการขึ้น ทั้งนี้ การพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์มิใช่เพียงแค่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทดแทนระบบเอกสารแบบดั้งเดิม แต่ต้อง

รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อให้การให้บริการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสที่สุด ในการนี้ภาครัฐยังสามารถปฏิบัติตัวเป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างของการเข้าสู่โลกดิจิทัลของประชาชนอย่างจริงจัง

มาตรการ กำหนดให้มีหน่วยงานหลักในการพัฒนาช่องทางบริการของภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล หรือ e-Services Portal ที่มีประสิทธิภาพสูง และพัฒนาฐานข้อมูลภาครัฐที่มีมาตรฐาน รวมถึงพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน

๕.๓.๒ ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ความสะดวกในการชำระค่าสินค้าหรือบริการบนโลกออนไลน์นั้นเป็นส่วนสำคัญของการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล โดยความสะดวกของการชำระเงินนั้นมีผลโดยตรงต่อปริมาณการซื้อขายบนโลกออนไลน์ ยิ่งการชำระเงินเป็นไปได้อย่างสะดวกเป็นระบบและปลอดภัยการซื้อขายก็ยังมีปริมาณมากขึ้น ประเทศไทยยังขาดการพัฒนาส่งเสริมการใช้ระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างเป็นระบบ และภาครัฐยังขาดการจัดเก็บข้อมูลด้านการใช้จ่ายและเติบโตของเศรษฐกิจบนโลกดิจิทัล ซึ่งทำให้การเก็บภาษีจากรูขุมทรัพย์เหล่านี้ยังเป็นไปอย่างยากลำบากอีกด้วย

มาตรการ กำหนดมาตรฐานการชำระค่าสินค้าออนไลน์โดยสถาบันการเงินต่างๆให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน และลดค่าธรรมเนียมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการฉ้อโกงหรือการผิดสัญญาชำระที่ชัดเจนรับรองเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค

๕.๔ การส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัล

๕.๔.๑ ลดอุปสรรคของการประกอบธุรกิจและการลงทุนในธุรกิจดิจิทัล

การส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลรายใหม่ (สตาร์ทอัพ) จะมีบทบาทสำคัญในการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล และปัจจัยสำคัญของสตาร์ทอัพคือเงินทุน ดังนั้น ควรมีการลดอุปสรรคของการประกอบธุรกิจและการลงทุนในธุรกิจเหล่านี้ ซึ่งสามารถทำได้ผ่านนโยบายทางภาษี กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนการลงทุน

มาตรการ ปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรการให้ธุรกิจสตาร์ทอัพของไทยสามารถลดหย่อนภาษีได้เพื่อเป็นการกระตุ้นทำให้เกิดบริการ และเพิ่มสิทธิการลดหย่อนภาษีให้กับนักลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดา

(๒) กำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เอื้อต่อการระดมทุนและการเติบโตของสตาร์ทอัพ ได้แก่ การอนุญาตให้บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออกหุ้นกู้แปลงสภาพ

(๓) กำหนดให้มี Liquidity Preference สำหรับบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของนักลงทุน

๕.๔.๒ สร้างกลไกโครงการสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัลโดยหน่วยงานกลาง

ในปัจจุบันโครงการที่ถูกนำเสนอโดยหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลมีความซ้ำซ้อน ขาดความชัดเจนในด้านยุทธศาสตร์ และทำให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการเพียงบางกลุ่มได้ประโยชน์ ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงโครงการสนับสนุนต่างๆจากรัฐ

มาตรการ จัดตั้งหน่วยงานใหม่ภายใต้สำนักงานดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพิจารณาและคัดกรองโครงการต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อลดความซ้ำซ้อน และทำให้มั่นใจได้ว่าแต่ละโครงการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของเศรษฐกิจดิจิทัล พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานการวัดความสำเร็จของแต่ละโครงการให้ชัดเจนและติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด

๕.๔.๓ กำหนดมาตรฐานรับรองและลงทะเบียนผู้ค้าขายออนไลน์ Digital Trust Mark

เนื่องจากการเปิดร้านค้าออนไลน์นั้นเป็นไปได้ง่ายและรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาการฉ้อโกง และการผิดสัญญาซื้อขาย อันส่งผลให้ผู้ประกอบการบนโลกออนไลน์นั้นขาดความน่าเชื่อถือ และปัจจุบันยังขาดหน่วยงานในการรองรับและตรวจสอบยืนยันตัวตนของผู้ประกอบการเหล่านี้ ทำให้เว็บไซต์ที่มีผู้ใช้มากเริ่มออกมาทำการรับรองสมาชิกของตนเองแบบไม่เป็นทางการ ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสับสน

มาตรการ กำหนดให้มีการลงทะเบียนผู้ประกอบการบนโลกออนไลน์ เพื่อรับรองและสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในด้านการค้าขาย ป้องกันมิจฉาชีพ และสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการลงทะเบียน โดยกำหนดให้มืองค์กรอิสระที่สนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงพาณิชย์ เป็นผู้ให้บริการตรวจสอบและรับรองผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วจะได้รับเครื่องหมายรับรองการค้า พร้อมหมายเลขที่รับรองที่สามารถนำไปแสดงบนเว็บไซต์ของตนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค

๕.๕ การพัฒนาองค์ความรู้และสังคมดิจิทัล (Digital Knowledge and Society)

๕.๕.๑ พัฒนาบุคลากรเพื่อเศรษฐกิจดิจิทัล

ประเทศไทยยังขาดแผนยุทธศาสตร์ในการผลิตบุคลากรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างยั่งยืน แม้ประเทศไทยมีการสร้างบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อปีมากกว่าหนึ่งหมื่นคน ปัญหาด้านบุคลากรจึงเป็นปัญหาด้านคุณภาพมากกว่าปริมาณ

มาตรการ กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการผลิตบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลและกำหนดมาตรฐานวิชาชีพโดยเฉพาะบุคลากรสายเทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๒ สร้างความร่วมมือในการพัฒนาธุรกิจดิจิทัลระหว่างภาครัฐ เอกชนและวิชาการ

ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้หลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ฮ่องกง และอินเดีย ประสบความสำเร็จในการสร้างเศรษฐกิจดิจิทัล คือความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนกับภาควิชาการในการผลิตผลงานวิจัยที่สามารถนำไปต่อยอดทางธุรกิจได้ ดังนั้น ควรจัดให้มีตัวกลางในการเชื่อมต่อหรือส่งผ่านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัลเพื่อพัฒนาไปเป็นสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าทางธุรกิจต่อไป

มาตรการ สร้างเขตพื้นที่พิเศษใกล้มหาวิทยาลัยและแหล่งเงินทุน เพื่อให้บริษัทเกิดใหม่ที่เกี่ยวกับธุรกิจดิจิทัลได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้รับการบ่มเพาะอย่างเหมาะสมภายใต้สิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม โดยศึกษาตัวอย่างจากคลัสเตอร์ในต่างประเทศ

๕.๕.๓ ส่งเสริมและจัดสรรให้เกิดนิคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ในประเทศไทยเพื่อนวัตกรรม

แม้ว่าในประเทศไทยจะมีความตื่นตัวในการพัฒนาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางด้านซอฟต์แวร์ แต่การพัฒนาอย่างความยั่งยืนและการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระยะยาว ทำให้ไม่มีโครงสร้างพื้นฐานที่จะดึงดูดนักลงทุน บริษัทใหม่ ๆ ที่มีการค้นคว้าวิจัยด้านนวัตกรรมจำนวนมากจึงย้ายออกจากไทยไป

เติบโตในต่างประเทศ การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ยั่งยืนและสร้างมูลค่าได้นั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและร่วมลงทุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ดังนี้

มาตรการ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนทางด้านพื้นที่และระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน โดยเริ่มต้นจากหน่วยงานภาครัฐ และ สถาบันการศึกษาที่เป็นกำลังในการผลิตบุคลากรที่ตรงต่อความต้องการ รวมทั้งเป็นจุดประสานระหว่างผู้ประกอบการ นักลงทุน บริษัท และรัฐบาล และเชื่อมโยงกับสถาบันนักลงทุน (Venture Capital) ทั้งในและนอกประเทศเพื่อสนับสนุนด้านการลงทุนให้กับนวัตกรรมใหม่ๆ

(๒) วางมาตรการที่สนับสนุนที่เอื้อต่อการย้ายกิจการหรือบริษัทด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้เข้ามาเปิดสำนักงานในพื้นที่นิคม เช่นมาตรการเอื้อทางภาษี ค่าเช่า ค่าสาธารณูปโภค

๖. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้จากข้อ ๕

- (๑) มีการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลให้ทัดเทียมกับระดับนานาชาติ
- (๒) มีโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง
- (๓) มีระบบสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ
- (๔) มีระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส
- (๕) อุตสาหกรรมดิจิทัลมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามผลลัพธ์ในข้อ ๖

(๑) ประเทศไทยติด ๑ ใน ๓๐ อันดับแรกของการจัดอันดับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Rankings and Scores) ของ Economist Intelligence Unit (Economist Intelligence Unit, 2010)

(๒) ประเทศไทยติด ๑ ใน ๕๐ อันดับแรกของการจัดอันดับดัชนีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Development Index หรือ IDI) (International Telecommunication Union, 2014)

(๓) ประเทศไทยติด ๑ ใน ๕๐ อันดับแรกในการจัดลำดับดัชนีการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Development Index) (United Nations, 2014)

(๔) ประชากรไทยอย่างน้อยร้อยละ ๙๕ สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ภายในสิบปี

(๕) อุตสาหกรรมดิจิทัลมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยร้อยละ ๑๕ ทุกปี

ตัวชี้วัดต่าง ๆ ของประเทศไทยในปัจจุบันอยู่ในภาคผนวก ๒

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ จึงขอเสนอ รายงานวาระการพัฒนา เรื่อง เศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้สภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้โปรดพิจารณาหากสภาปฏิรูปแห่งชาติเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายไพบูลย์ นลินทรางกูร)

เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปการ

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ๑ เอกสารอ้างอิงและเอกสารที่ใช้ในการศึกษา
- ภาคผนวก ๒ ตัวชี้วัดที่การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย
- ภาคผนวก ๓ เปรียบเทียบข้อเสนอมาตรการในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและการดำเนินการในปัจจุบัน

ภาคผนวก ๑

เอกสารอ้างอิง

Economist Intelligence Unit (2010). "Digital Economy Rankings 2010: Beyond e-Readiness," A Report from the Economist Intelligence Unit.

International Telecommunication Union (2014). "Measuring the Information Society Report 2014".

United Nations (2014). "United Nations E-Government Survey 2014: E-Government for the Future We Want," New York.

เอกสารที่ใช้ในการศึกษา

World Economic Forum (2014). "Delivering Digital Infrastructure: Advancing the Internet Economy."

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. "นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy)".

เข้าถึงได้จาก : <http://www.mict.go.th/view/1/Digital%20Economy>

(วันที่ค้นข้อมูล : ๒ เมษายน ๒๕๕๘)

กสทช. (๒๕๕๗). "สรุปภาพรวมอุตสาหกรรมโทรคมนาคมประจำปี ๒๕๕๗ ไตรมาสที่ ๔".

ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา นโยบาย Digital Economy โดยสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทย

เข้าถึงได้จาก : [http://www.digitaleconomy.in.th/project-](http://www.digitaleconomy.in.th/project-updates/srupkxsenxkarphathnanyobaydigitaleconomykxngthangklumsmakhmnixutsa)

[updates/srupkxsenxkarphathnanyobaydigitaleconomykxngthangklumsmakhmnixutsa](http://www.digitaleconomy.in.th/project-updates/srupkxsenxkarphathnanyobaydigitaleconomykxngthangklumsmakhmnixutsa)

[hkrrmxisithi](http://www.digitaleconomy.in.th/project-updates/srupkxsenxkarphathnanyobaydigitaleconomykxngthangklumsmakhmnixutsa)

(วันที่ค้นข้อมูล : ๒ เมษายน ๒๕๕๘)

ข้อเสนอแนะในการเร่งพัฒนา Digital Economy ของสมาคมอุตสาหกรรมสารสนเทศไทย.

เข้าถึงได้จาก : <http://www.atci.or.th/ATCI->

[News%20presentation/Digital%20Econ%20pravit%20_FB.pdf](http://www.atci.or.th/ATCI-News%20presentation/Digital%20Econ%20pravit%20_FB.pdf)

(วันที่ค้นข้อมูล : ๒ เมษายน ๒๕๕๘)

ทวีศักดิ์ กอนันตกุล (๒๕๕๘). “การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล,” สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.

ปัญจพล ปิณฑกาญจน์ และ ศิริกัญญา ตันสกุล (๒๕๕๗). “ข้อสังเกตและข้อเสนอนโยบาย Digital Economy”.

สมุดปกขาวของสมาคมการค้าเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยีรายใหม่

เข้าถึงได้จาก :

<https://www.dropbox.com/s/x4mjackumz0rblw/white%20paper1.pdf?dl=0>

(วันที่ค้นข้อมูล : ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘)

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (๒๕๕๗). “3 Years ETDA: Enabling Digital Economy, ชีวิตเศรษฐกิจ ดิจิทัล,” *Annual Report 2014*.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (๒๕๕๘). “ร่วมปฏิรูปกฎหมาย ร่วมให้เห็นความเห็นเพื่อเดินหน้าประเทศไทย,” *Open Forum*.

สำนักงานวิชาการ (๒๕๕๘). “เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) : นโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่,” *Academic Focus*, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

อนุสร อนุวงศ์ (๒๕๕๘). “Digital Economy สิ่งนี้สำคัญไฉน,” ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก ๒

ตัวชี้วัดที่การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย

ตัวชี้วัดที่ ๑ Digital Economy Rankings and Scores

Digital economy rankings and scores, 2010

2010 rank (of 70)	2009 rank	Country	2010 score (of 10)	2009 score	2010 rank (of 70)	2009 rank	Country	2010 score (of 10)	2009 score
1	2	Sweden	8.49	8.67	36	38	Malaysia	5.93	5.87
2	1	Denmark	8.41	8.87	37	37	Latvia	5.79	5.97
3	5	United States	8.41	8.60	38	36	Slovakia	5.78	6.02
4	10	Finland	8.36	8.30	39	39	Poland	5.70	5.80
5	3	Netherlands	8.36	8.64	40	41	South Africa	5.61	5.68
6	4	Norway	8.24	8.62	41	40	Mexico	5.53	5.73
7	8	Hong Kong	8.22	8.33	42	42	Brazil	5.27	5.42
8	7	Singapore	8.22	8.35	43	43	Turkey	5.24	5.34
9	6	Australia	8.21	8.45	44	44	Jamaica	5.21	5.33
10	11	New Zealand	8.07	8.21	45	47	Bulgaria	5.05	5.11
11	9	Canada	8.05	8.33	46	45	Argentina	5.04	5.25
12	16	Taiwan	7.99	7.86	47	48	Romania	5.04	5.07
13	19	South Korea	7.94	7.81	48	46	Trinidad & Tobago	4.98	5.14
14	13	United Kingdom	7.89	8.14	49	49	Thailand	4.86	5.00
15	14	Austria	7.88	8.02	50	52	Colombia	4.81	4.84
16	22	Japan	7.85	7.69	51	50	Jordan	4.76	4.92
17	18	Ireland	7.82	7.84	52	51	Saudi Arabia	4.75	4.88
18	17	Germany	7.80	7.85	53	53	Peru	4.66	4.75
19	12	Switzerland	7.72	8.15	54	54	Philippines	4.47	4.58
20	15	France	7.67	7.89	55	55	Venezuela	4.34	4.40
21	20	Belgium	7.52	7.71	56	56	China	4.28	4.33
22	21	Bermuda	7.47	7.71	57	57	Egypt	4.21	4.33
23	23	Malta	7.32	7.46	58	58	India	4.11	4.17
24	25	Spain	7.31	7.24	59	59	Russia	3.97	3.98
25	24	Estonia	7.06	7.28	60	60	Ecuador	3.90	3.97
26	27	Israel	6.96	7.09	61	61	Nigeria	3.88	3.89
27	26	Italy	6.92	7.09	62	64	Vietnam	3.87	3.80
28	28	Portugal	6.90	6.86	63	63	Sri Lanka	3.81	3.85
29	29	Slovenia	6.81	6.63	64	62	Ukraine	3.66	3.85
30	30	Chile	6.39	6.49	65	65	Indonesia	3.60	3.51
31	31	Czech Republic	6.29	6.46	66	66	Pakistan	3.55	3.50
32	34	United Arab Emirates	6.25	6.12	67	69	Kazakhstan	3.44	3.31
33	33	Greece	6.20	6.33	68	67	Algeria	3.31	3.46
34	32	Lithuania	6.14	6.34	69	68	Iran	3.24	3.43
35	35	Hungary	6.06	6.04	70	70	Azerbaijan	3.00	2.97

Note: A four-decimal score is used to determine each country's rank.

Source: Economist Intelligence Unit, 2010.

ตัวชี้วัดที่ ๒ ICT Development Index

Table 2.2: ICT Development Index (IDI), 2012 and 2013

Economy	Rank 2013	IDI 2013	Rank 2012	IDI 2012
Denmark	1	8.86	2	8.78
Korea (Rep.)	2	8.35	1	8.31
Sweden	3	8.67	3	8.63
Iceland	4	8.64	4	8.58
United Kingdom	5	8.50	7	8.28
Norway	6	8.39	6	8.35
Netherlands	7	8.38	5	8.36
Finland	8	8.31	8	8.27
Hong Kong, China	9	8.28	11	8.08
Luxembourg	10	8.26	9	8.19
Japan	11	8.22	10	8.15
Australia	12	8.18	12	8.03
Switzerland	13	8.11	13	7.94
United States	14	8.02	14	7.90
Monaco	15	7.93	17	7.72
Singapore	16	7.90	15	7.85
Germany	17	7.90	18	7.72
France	18	7.87	16	7.73
New Zealand	19	7.82	19	7.62
Andorra	20	7.73	24	7.41
Estonia	21	7.68	21	7.54
Macao, China	22	7.66	20	7.59
Canada	23	7.62	25	7.37
Austria	24	7.62	23	7.46
Belgium	25	7.57	26	7.33
Ireland	26	7.57	22	7.48
Bahrain	27	7.40	28	7.22
Spain	28	7.34	29	7.14
Israel	29	7.29	27	7.25
Malta	30	7.25	30	7.08
Slovenia	31	7.13	31	6.96
United Arab Emirates	32	7.01	46	6.27
Latvia	33	7.03	33	6.84
Qatar	34	7.01	42	6.46
Barbados	35	6.95	32	6.87
Italy	36	6.94	36	6.66
Croatia	37	6.90	34	6.70
Belarus	38	6.89	43	6.45
Greece	39	6.85	35	6.70
Lithuania	40	6.74	40	6.50
Czech Republic	41	6.72	38	6.57
Russian Federation	42	6.70	41	6.48
Portugal	43	6.67	39	6.57
Poland	44	6.60	37	6.63
Slovakia	45	6.58	45	6.30
Hungary	46	6.52	44	6.25
Saudi Arabia	47	6.36	50	6.01
Uruguay	48	6.32	51	5.92
Bulgaria	49	6.31	47	6.12
Serbia	50	6.24	49	6.07
Cyprus	51	6.11	48	6.09
Oman	52	6.10	61	5.43
Kazakhstan	53	6.08	53	5.80
St. Kitts and Nevis	54	6.01	52	5.89
Costa Rica	55	5.92	55	5.64
Chile	56	5.92	54	5.68
Antigua & Barbuda	57	5.89	59	5.49
Romania	58	5.83	58	5.52
Argentina	59	5.80	56	5.58
TFYR Macedonia	60	5.77	62	5.42
Moldova	61	5.72	60	5.44
Lebanon	62	5.71	64	5.32
Montenegro	63	5.67	57	5.52
Azerbaijan	64	5.55	65	5.22
Brazil	65	5.50	67	5.16
Brunei Darussalam	66	5.43	63	5.36
Trinidad & Tobago	67	5.29	70	4.99
Turkey	68	5.29	68	5.12
Bosnia and Herzegovina	69	5.23	74	4.89
Mauritius	70	5.21	72	4.96
Malaysia	71	5.20	66	5.18
St. Vincent and the Gren.	72	5.17	69	5.04
Ukraine	73	5.15	71	4.97
Armenia	74	5.08	73	4.89
Seychelles	75	4.97	75	4.70
Grenada	76	4.96	75	4.83
Colombia	77	4.95	80	4.61
Georgia	78	4.86	83	4.48
St. Lucia	79	4.81	79	4.66
Venezuela	80	4.81	78	4.68
Thailand	81	4.76	91	4.09
Panama	82	4.75	77	4.69
Dominica	83	4.72	81	4.58
Albania	84	4.72	85	4.42
Maldives	85	4.71	82	4.50
China	86	4.64	86	4.39
Jordan	87	4.52	84	4.48
Ecuador	88	4.56	88	4.28
Egypt	89	4.45	87	4.28
South Africa	90	4.42	89	4.19
Fiji	91	4.40	103	3.90
Mongolia	92	4.32	90	4.19
Cape Verde	93	4.30	104	3.86
Iran (I.R.)	94	4.29	97	4.02
Mexico	95	4.29	94	4.07
Morocco	96	4.27	92	4.09
Jamaica	97	4.26	98	4.01
Suriname	98	4.26	93	4.08
Tunisia	99	4.23	96	4.07
Palestine	100	4.16	95	4.07
Viet Nam	101	4.09	99	3.94
Dominican Rep.	102	4.06	105	3.78
Philippines	103	4.02	102	3.91
Botswana	104	4.01	100	3.94
Peru	105	4.00	101	3.92
Indonesia	106	3.83	106	3.70
Bolivia	107	3.78	109	3.52
Kyrgyzstan	108	3.78	107	3.69
Paraguay	109	3.71	108	3.56
El Salvador	110	3.61	110	3.47
Guyana	111	3.48	111	3.44
Syria	112	3.46	112	3.39
Ghana	113	3.46	115	3.29
Algeria	114	3.42	114	3.30
Uzbekistan	115	3.40	116	3.27
Sri Lanka	116	3.35	113	3.31
Namibia	117	3.24	118	3.06
Guatemala	118	3.20	117	3.11
Honduras	119	3.18	119	3.01
Nicaragua	120	2.96	120	2.78
Zimbabwe	121	2.89	123	2.68
Sudan	122	2.88	121	2.69
Bhutan	123	2.85	126	2.58
Kenya	124	2.79	124	2.62
Cuba	125	2.77	122	2.69
Gabon	126	2.66	125	2.61
Cambodia	127	2.61	127	2.54
Swaziland	128	2.60	128	2.43
India	129	2.53	129	2.42
Senegal	130	2.46	133	2.20
Nepal	131	2.37	134	2.20
Lesotho	132	2.36	131	2.22
Nigeria	133	2.35	135	2.14
Lao P.D.R.	134	2.35	130	2.25
Gambia	135	2.31	136	2.12
Solomon Islands	136	2.29	132	2.22
Congo (Rep.)	137	2.24	137	2.09
Yemen	138	2.18	138	2.07
Angola	139	2.17	139	2.06
Cameroon	140	2.10	142	1.98
Djibouti	141	2.08	140	2.01
Pakistan	142	2.05	141	2.01
Mali	143	2.04	147	1.86
Zambia	144	2.02	143	1.97
Bangladesh	145	1.97	145	1.90
Uganda	146	1.94	144	1.90
Mauritania	147	1.91	145	1.90
Rwanda	148	1.86	151	1.74
Benin	149	1.84	149	1.75
Nyanmar	150	1.82	148	1.75
Côte d'Ivoire	151	1.80	150	1.74
Tanzania	152	1.76	152	1.72
Liberia	153	1.70	154	1.57
Guinea-Bissau	154	1.67	153	1.60
Afghanistan	155	1.67	155	1.57
Burkina Faso	156	1.56	160	1.35
Congo (Dem. Rep.)	157	1.56	157	1.47
Malawi	158	1.52	156	1.50
Mozambique	159	1.52	159	1.40
Madagascar	160	1.42	158	1.43
Guinea	161	1.42	161	1.31
Ethiopia	162	1.31	162	1.24
Eritrea	163	1.20	163	1.18
Chad	164	1.11	164	1.09
Niger	165	1.03	165	0.97
Central African Rep.	166	0.96	166	0.93

Source: ITU.

ตัวชี้วัดที่ ๓ E-Government Development Index

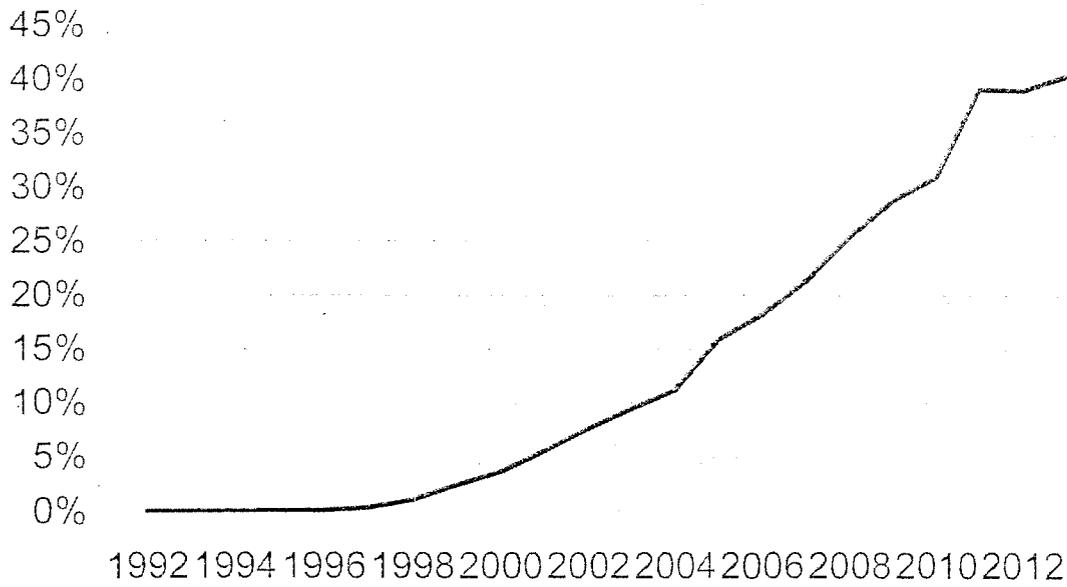
1. E-Government Development Index (continued)

Rank	Country	EGDI	Online Service Component	Telecomm. Infrastructure Component	Human Capital Component
41	Slovenia	0.6505	0.4252	0.6193	0.9072
170	Solomon Islands	0.2087	0.0551	0.1008	0.4702
193	Somalia	0.0139	0.0157	0.0259	0.0000
93	South Africa	0.4869	0.3858	0.3466	0.7282
185	South Sudan	0.1413	0.0079	0.0141	0.4035
12	Spain	0.8410	0.9449	0.6629	0.9152
74	Sri Lanka	0.5418	0.6535	0.2341	0.7376
154	Sudan	0.2506	0.2913	0.1847	0.3059
115	Suriname	0.4045	0.1417	0.3968	0.6749
138	Swaziland	0.3056	0.1339	0.1629	0.6200
14	Sweden	0.8225	0.7008	0.8366	0.8802
30	Switzerland	0.7267	0.5039	0.8199	0.8562
135	Syrian Arab Republic	0.3134	0.1575	0.1992	0.5835
129	Tajikistan	0.3395	0.0630	0.2306	0.7249
102	Thailand	0.4631	0.4409	0.2843	0.6640
96	The former Yugoslav Republic of Macedonia	0.4720	0.2441	0.4521	0.7198
161	Timor-Leste	0.2523	0.2047	0.0704	0.4831
162	Togo	0.2446	0.1102	0.0836	0.5401
98	Tonga	0.4706	0.3465	0.2348	0.8304
91	Trinidad and Tobago	0.4932	0.3307	0.4543	0.6945
75	Tunisia	0.5390	0.6378	0.3074	0.6717
71	Turkey	0.5443	0.5591	0.3605	0.7133
128	Turkmenistan	0.3511	0.0866	0.2189	0.7478
137	Tuvalu	0.3059	0.0394	0.1761	0.7022
156	Uganda	0.2593	0.1496	0.1011	0.5271
87	Ukraine	0.5032	0.2677	0.3802	0.8616
32	United Arab Emirates	0.7136	0.8819	0.5932	0.6657
8	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	0.8695	0.8976	0.8534	0.8574
146	United Republic of Tanzania	0.2764	0.2992	0.0808	0.4492
7	United States of America	0.8743	0.9449	0.7406	0.9390
26	Uruguay	0.7420	0.8504	0.5607	0.8148
100	Uzbekistan	0.4695	0.4488	0.2333	0.7264
159	Vanuatu	0.2571	0.0787	0.1188	0.5736
67	Venezuela (Bolivarian Republic of)	0.5564	0.5512	0.3495	0.7685
99	Viet Nam	0.4705	0.4173	0.3792	0.6143
150	Yemen	0.2720	0.3071	0.1249	0.3840
163	Zambia	0.2389	0.1417	0.1247	0.4504
126	Zimbabwe	0.3585	0.3071	0.2238	0.5445

ที่มา: United Nations (2014)

ตัวชี้วัดที่ ๔ อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

ที่มา: NECTEC และสถิติจำนวนประชากร ตามข้อมูลของ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ๓ เปรียบเทียบข้อเสนอมาตรการในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและการดำเนินการในปัจจุบัน

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอมาตรการในการพัฒนา	การดำเนินการในปัจจุบัน
๑) โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล		
๑.๑) ปรับข้อกำหนดอัตราส่วนการถือหุ้นของต่างชาติในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม	ในเบื้องต้นควรสร้างความชัดเจนและแก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้ประกอบการต่างชาติที่มีสัญชาติของชาติสมาชิกอาเซียน ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงเรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้ผู้ประกอบการที่มีสัญชาติดังกล่าวสามารถถือหุ้นในกิจการโทรคมนาคมได้มากกว่าร้อยละ ๗๐ ตามความต้องการของสภาพตลาดและพันธะสัญญาของไทยในฐานะสมาชิกอาเซียน	ยังไม่มีดำเนินการ
๑.๒) แปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการโทรคมนาคม	แปรรูปรัฐวิสาหกิจโดยลดบทบาทในการให้บริการแก่ผู้บริโภคโดยตรง และนำทรัพยากรส่วนที่มีการใช้งานอย่างไม่มีประสิทธิภาพมาจัดสรรใหม่ โดยปัจจุบันคณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจได้ทำหน้าที่วางแนวทางดังกล่าวเบื้องต้น	คณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจได้ทำหน้าที่วางแนวทางดังกล่าวในเบื้องต้น แต่ยังไม่ได้กล่าวถึงการนำทรัพยากรส่วนที่มีการใช้งานอย่างไม่มีประสิทธิภาพมาจัดสรรใหม่
๑.๓) บริหารจัดการคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	บริหารการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยดำเนินการดังต่อไปนี้ ๑) นำคลื่นความถี่ที่จัดสรรไปแล้วแต่ไม่มีการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยกำหนดมาตรการและขั้นตอนที่	มีการเสนอปรับปรุง พ.ร.บ. กสทช. เพื่อเปิดช่องให้เยียวยาผู้บริโภคได้ แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดกลไกชัดเจน ในร่าง พ.ร.บ. กสทช. ล่าสุด ยังไม่ได้รับการแก้ไขมาตรา ๔๖ ซึ่งห้ามมิให้มีการโอนสิทธิ

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอมาตรการในการพัฒนา	การดำเนินการในปัจจุบัน
	เหมาะสมในการประเมินการใช้ประโยชน์และมูลค่าของคลื่นความถี่ขององค์กรต่าง ๆ เพื่อเลือกและหาวิถีทางการเรียกคืนคลื่นความถี่ที่เหมาะสมและเป็นธรรมให้แก่ผู้ถือครองคลื่นดังกล่าว ๒) เปิดโอกาสให้มีการโอนสิทธิหรือใบอนุญาตในการใช้คลื่นความถี่ที่ได้มีการสรรหาไปแล้ว โดยองค์กรกำกับดูแลของรัฐเพียงต้องจัดให้มีขั้นตอนการตรวจสอบอนุมัติและจัดเก็บค่าทำเนียมที่เหมาะสม ดังนั้น ควรมีการยกเลิกความมาตรา ๔๖ ใน พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ ที่ห้ามมิให้มีการโอนคลื่นความถี่ ๓) กำหนดให้จัดสรรคลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยวิธีการประมูล คงความตามมาตรา ๔๕ ใน พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ ไว้ และไม่ควรแก้ไขให้เปิดช่องในการจัดสรรคลื่นความถี่ด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่ไม่โปร่งใสและไม่มีประสิทธิภาพ	
๑.๔) เพิ่มช่องทางการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายเข้าสู่ตลาดเพื่อสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม และขยายเส้นทางช่องทางการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปยังประเทศต่าง ๆ ดังนี้ (๑) เส้นทางเชื่อมต่อทางด้านทิศเหนือไปยังประเทศจีน โดยผ่านพม่า ลาว เวียดนาม เพื่อเชื่อมต่อไปยังประเทศจีนตอนใต้ (๒) เส้นทางเชื่อมต่อทางด้านทิศตะวันตกไปยังพม่าและอินเดีย (๓) เส้นทางเชื่อมต่อไปยังตะวันออกผ่านกัมพูชาและเวียดนาม โดยเส้นทางเหล่านี้สามารถสร้างคู่ขนานไปกับการสร้างถนนหรือทางรถไฟที่	ยังไม่มีดำเนินการ

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอมาตรการในการพัฒนา	การดำเนินการในปัจจุบัน
๑.๕) พัฒนาศูนย์กลางการจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ พัฒนาและสนับสนุนการสร้างศูนย์ข้อมูลให้มีมาตรฐาน โดยภาครัฐให้การสนับสนุนกำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับ การเก็บรักษาและใช้ข้อมูลให้ชัดเจน กระทรวงพัฒนา เศรษฐกิจดิจิทัล มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานของศูนย์ ข้อมูล และมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูล ความเป็นส่วนตัว เพื่อสร้างความมั่นใจกับภาคธุรกิจทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ ร่วมมือกับ BOI ให้สิทธิเพื่อเอื้อบริษัทหรือนักลงทุนจากทั้งในและนอกประเทศในการย้ายสำนักงาน ใหญ่ สำนักงานภูมิภาค หรือศูนย์ข้อมูล มาอยู่ในประเทศไทย	มีการเริ่มจัดทำโครงการศูนย์ข้อมูล แต่มาตรการต่าง ๆ ยังไม่มีความชัดเจน
๒) โครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน		
๒.๑) สร้างกลไกการกำกับดูแลการแข่งขัน ให้เป็นไปโดยอย่างเสรีและเป็นธรรม	สร้างกลไกการกำกับดูแลการแข่งขันให้เป็นไปโดยอย่าง เสรีและเป็นธรรม และที่สำคัญที่สุดคือกลไกดังกล่าวต้อง เป็นอิสระ ดังนั้น พรบ. แข่งขันทางการค้า ควรจะต้องมี การปรับปรุงให้เกิดคณะกรรมการและองค์กรกำกับดูแล การแข่งขันที่เป็นอิสระและ มีประสิทธิภาพขึ้น	อยู่ในระหว่างการเสนอปรับปรุง พ.ร.บ. แข่งขันทาง การค้า
๒.๒) พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าแบบ บูรณาการ	กำหนดให้มีมาตรการเพิ่มเติมดังนี้ (๑) กำหนดมาตรการคุ้มครองหรือการประกันมูลค่า ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการขนส่ง (๒) กำหนดให้มีการลงทะเบียนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง กับด้านการขนส่งทั้งภาครัฐวิสาหกิจ และผู้ประกอบการ เอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายการขนส่งที่มีความเป็น มาตรฐาน สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ	ได้มีการเสนอการปฏิรูประบบโลจิสติกส์ และมีแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ฉบับที่ ๒ ของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอมาตรการในการพัฒนา	การดำเนินการในปัจจุบัน
	เพื่อให้การขนส่งนั้นสามารถเข้าถึงได้ใน ทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย	
๒.๓) สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและ คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	สร้างศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน และระหว่างเอกชนด้วยกันในด้านธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล เช่น Kista Science City ในสวีเดน และความร่วมมือดังที่ปรากฏในเกาหลีใต้และจีน ประกอบกับพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างจริงจัง	ได้มีการเสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒.๔) สร้างกลไกการคุ้มครองความปลอดภัยของข้อมูลและความเป็นส่วนตัวบนโลกอินเทอร์เน็ต	จัดให้มีหน่วยงานกลางที่มีหน้าที่พัฒนากฎหมายและกำกับดูแลความปลอดภัยด้านข้อมูลและความเป็นส่วนตัวบนโลกออนไลน์ และจัดให้มีหน่วยงานที่รับการร้องเรียนและสืบสวนในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับทำธุรกรรมออนไลน์โดยมีขั้นตอนการสืบสวนที่โปร่งใสชัดเจนโดยหน่วยงานนี้จะเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์ได้ รวมทั้งมีสิทธิในการเรียกไถ่เก็ลี่ยและสอบสวนดำเนินคดีเชิงพาณิชย์เบื้องต้น และจัดให้มีระบบการสร้างบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะในการจัดระบบป้องกันตรวจตราการกระทำ ความผิดที่เกี่ยวกับธุรกรรมออนไลน์และโลกอินเทอร์เน็ต รวมทั้งมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และกรอบการทำงานชัดเจนในการให้หน่วยงานของรัฐเข้าถึงข้อมูลดิจิทัลส่วนตัวของผู้ประกอบการและประชาชนได้เพื่อปกป้องสิทธิของผู้ประกอบการและผู้บริโภค	ได้มีการเสนอ พ.ร.บ. ว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอมาตรการในการพัฒนา	การดำเนินการในปัจจุบัน
๓) โครงสร้างพื้นฐานการบริการ		
๓.๑) พัฒนาระบบราชการให้เป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์	กำหนดให้มีหน่วยงานหลักในการพัฒนาช่องทางบริการของภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลหรือ e-Services Portal ที่มีประสิทธิภาพสูง และพัฒนาฐานข้อมูลภาครัฐที่มีมาตรฐาน รวมถึงพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน	ได้มีการเสนอ พ.ร.บ. รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และมีสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์อยู่แล้ว แต่ยังไม่ได้มีแผนการพัฒนาที่ชัดเจน การดำเนินงานหลายส่วนของรัฐบาลยังไม่ได้ปรับเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์
๓.๒) ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	กำหนดมาตรฐานการชำระค่าสินค้าออนไลน์โดยสถาบันการเงินต่างๆให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน และลดค่าธรรมเนียมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการฉ้อโกงหรือการผิดสัญญาชำระที่ชัดเจนรับรองเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค	ยังไม่มีดำเนินการ
๔) การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล		
๔.๑) ลดอุปสรรคของการประกอบธุรกิจและการลงทุนในธุรกิจดิจิทัล	ปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดมาตรการให้ธุรกิจสตาร์ทอัพของไทยสามารถลดหย่อนภาษีได้เพื่อเป็นการกระตุ้นทำให้เกิดบริการและเพิ่มสิทธิการลดหย่อนภาษีให้กับนักลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดา (๒) กำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เอื้อต่อการระดมทุนและการเติบโตของสตาร์ทอัพ ได้แก่ การอนุญาตให้บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออกหุ้นกู้แปลงสภาพ (๓) กำหนดให้มี Liquidity Preference สำหรับบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของนักลงทุน	ยังไม่มีดำเนินการ

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอมาตรการในการพัฒนา	การดำเนินการในปัจจุบัน
๔.๒) กำหนดขั้นตอนพิจารณาโครงการสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัลโดยหน่วยงานกลาง	จัดตั้งหน่วยงานใหม่ภายใต้สำนักงานดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพิจารณาและคัดกรองโครงการต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อลดความซ้ำซ้อน และทำให้มั่นใจได้ว่าแต่ละโครงการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของเศรษฐกิจดิจิทัล พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานการวัดความสำเร็จของแต่ละโครงการให้ชัดเจนและติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด	ยังไม่มีดำเนินการ
๔.๓) กำหนดมาตรฐานรับรองและลงทะเบียนผู้ค้าขายออนไลน์ Digital Trust Mark	กำหนดให้มีการลงทะเบียนผู้ประกอบการบนโลกออนไลน์ เพื่อรับรองและสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในด้านการค้าขาย ป้องกันมิจฉาชีพ และสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการลงทะเบียน โดยกำหนดให้มีองค์กรอิสระที่สนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงพาณิชย์ เป็นผู้ให้บริการตรวจสอบและรับรองผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วจะได้รับเครื่องหมายรับรองการค้า พร้อมหมายเลขที่รับรองที่สามารถนำไปแสดงบนเว็บไซต์ของตนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค	ยังไม่มีดำเนินการ
๕) การสร้างองค์ความรู้และสังคมดิจิทัล		
๕.๑) พัฒนาบุคลากรเพื่อเศรษฐกิจดิจิทัล	กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการผลิตบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลและกำหนดมาตรฐานวิชาชีพโดยเฉพาะบุคลากรสายเทคโนโลยีสารสนเทศ	ยังไม่มีดำเนินการ

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอมาตรการในการพัฒนา	การดำเนินการในปัจจุบัน
๕.๒) สร้างความร่วมมือในการพัฒนาธุรกิจดิจิทัลระหว่างภาครัฐ เอกชนและวิชาการ	สร้างเขตพื้นที่พิเศษใกล้มหาวิทยาลัยและแหล่งเงินทุน เพื่อให้บริษัทเกิดใหม่ที่เกี่ยวกับธุรกิจดิจิทัลได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้รับการบ่มเพาะอย่างเหมาะสมภายใต้สิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม โดยศึกษาตัวอย่างจากคลัสเตอร์ในต่างประเทศ	ยังไม่มีดำเนินการ
๕.๓) ส่งเสริมและจัดสรรให้เกิดนิคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ในประเทศไทยเพื่อนวัตกรรม	ให้การส่งเสริมและสนับสนุนดังต่อไปนี้ (๑) สนับสนุนทางด้านพื้นที่และระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน โดยเริ่มต้นจากหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาที่เป็นกำลังในการผลิตบุคลากรที่ตรงต่อความต้องการ รวมทั้งเป็นจุดประสานระหว่างผู้ประกอบการ นักลงทุน บริษัท และรัฐบาล และเชื่อมโยงกับสถาบันนักลงทุน (Venture Capital) ทั้งในและนอกประเทศเพื่อสนับสนุนด้านการลงทุนให้กับนวัตกรรมใหม่ๆ (๒) วางมาตรการที่สนับสนุนที่เอื้อต่อการย้ายกิจการหรือบริษัทด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เข้ามาเปิดสำนักงานในพื้นที่นิคม เช่นมาตรการเอื้อทางภาษี ค่าเช่า ค่าสาธารณูปโภค	ยังไม่มีดำเนินการ